

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiori 30 fil.,
rândul cu litere garmond.

Răspuns „Românlui”.

Sibiu, 10 Aprilie n.

Ziarul «Românul» din Arad ne onorează în numărul de Marți cu un articol de fond, lung, aproape de două pagini, foarte pătimăș și plin de atacuri personale. Ne trage confratele aradan la răspundere, în fața opiniei publice române, pentru atitudinea binevoitoare, pe care am manifestat-o față de politica domnului ministru-president, contele Tisza, în chestia de naționalitate, ori mai bine zis, în chestia română.

La atacurile personale nu reflenăm. În meritul lucrului ne precizăm însă de nou în următoarele punctul nostru de vedere.

Ziarul nostru a făcut totdeauna, dela intemeiere până astăzi, și va face și în viitor, politică de apropiere, de înțelegere, de aplanare a divergențelor, deci politică de oportunitate, la fel cum e politica Sașilor. Intemeitorul ziarului nostru, Marele Șaguna, ne-a îndemnat și ne-a impus se facem politica aceasta, singură corespunzătoare puterilor noastre, și tot el a pus ca condiție redactorilor dela ziar să nu vătămă «interesul prealuminatului împărat și a preainalt aceluiași stăpâni». Deosebirea pe care vrea să o facă autorul articolului din «Românul» între Împăratul de atunci și Regele de astăzi, e copilăroasă și ridiculă, pentrucă guvernul de astăzi e tot așa organ al Maiestății Sale, numit din increderea Maiestății Sale, ca în trecut.

Dela direcția aceasta bine stabilită politică a ziarului nostru o singură dată s'a făcut abatere, publicându-se în ziar un articol contrar guvernului: la anul 1883, după vizita Monarhului la Seghedin. Urmarea a fost însă, că redactorul de atunci al ziarului nostru, fericitul Nicolae Cristea,

în 24 de ore a trebuit să-si părăsească postul, iar fericitul și înțeleptul Mitropolit Miron Romanul a retractat în proximul număr al ziarului articolul publicat, exprimându-și «adânc simțita regretare asupra articolului, pe care redacțunea într'un moment nefericit al impresiunilor produse de împrejurările actuale a fost destul de nesocotită a'l da publicitate».

A fost acesta un act de nedreptate față de redactorul Nicolae Cristea, pe care Șaguna prin testament îl lăsase redactor la ziarul nostru cât va vrea el se remână, dar a fost și un act de prudență și de necesitate, sevărât din partea Mitropolitului Miron, care mai bucuros s'a expus pe sine atacurilor celor mai pătimășe, cari au și urmat, decât să expună biserică primejdiei, de care numai pe calea aceasta a crezut că o poate scăpa.

Dacă ziarul nostru n'a putut deci să iee poziție dușmanoasă față de guvernul dela 1883 al lui Tisza Kálmán, dela care a avut atât de multe de îndurat, atât biserică, cât și neamul, și dacă n'a putut lua poziție nici în contra celui mai urginit guvern, al lui Bánffy, — când de altcum alții redactau foia, — cum poate pretinde autorul articolului din «Românul» ca se atacăm guvernul actual și pe domnul prim-ministr, conte Tisza István, despre care suntem convingi, că are cele mai bune intenții de a îndrepta multe din păcatele și greșelile guvernelor de mai înainte? Intrebăm, nu pe autorul articolului, ci pe cetitorii nostri, dacă ar fi consult oare, să luăm poziție dușmanoasă față de guvern și față de contele Tisza și noi, astăzi, când avem atâtea scoale de salvat, și avem atâtea chestii însemnante pendente, a căror rezolvare norocoasă pentru biserică noastră depinde numai dela bunăvoiea guvernului?.. Ne pune în uimire, că lucrul acesta îl cere dela noi

tocmai «Românul», care spuse să-l timpul seu, că știe ce poate să facă, și ce nu poate să facă ziarul nostru.

Cumcă totdeauna direcția politică a ziarului nostru a fost cea espusă mai sus, dovedește și împrejurarea, că la anul 1892, redactorul de atunci al ziarului, dominul Nicolae Ivan, astăzi asesor consistorial și vice-president al comitetului executiv al partidului național român, ales fiind delegat la conferența națională din Sibiu, n'a intrat în conferență, ci și-a avisat alegătorii, că fiind foaia sa de altă direcție politică: «îmi era peste puțină a mă declară solidar cu concluzele ce se vor aduce de conferență, și aşa în interesul causei nu am voit ca eu se dau ansă la spargerea solidarității în conferență, ci am preferit a nu usa de onorificul mandat, cu care m'au însărcinat, fără să l fi solicitat».

Pe punctul acesta de vedere stă ziarul nostru și astăzi. Se ține strict de direcția politică din trecut, dar solidaritatea nu o sparge; nu strică, ci dă sprijin când poate, unde poate, și în măsură în care poate. Credem că e o atitudine destul de corectă aceasta, pentru care cei ce își împlinesc greaua misiune la ziar nu merită se fie atacați cu patima, care reiese din articolul «Românului». De altcum suntem dedați cu atacurile. Ziarul nostru a fost de multeori atacat. L'a atacat sub Șaguna «Gazeta» din Brașov, apoi după legarea dualismului «Federatiunea» și «Românul» din București, care făcuse pe Șaguna maghiar, vândut guvernului reg. unguresc, (nu ces. împăratesc!) L'a atacat sub fericitul Miron cu multă patimă «Tribuna» din Sibiu, care decretase boicotul și escomunicarea, și l'a atacat «Lupta», «Țara Noastră» și «Tribuna» din Arad, — dar toate s'au dus și ziarul nostru a remas. Va purta el lupta și cu mărunții de astăzi, cum a purtat-o cu cei mari din trecut, și luptând va trăi el și

mai departe, pentrucă un om cuminte, fericitul episcop Nicolae Popea, a spus vorba, că ziarul nostru trăește prin cinstea și corectitatea sa.

Limba maghiară

în școalele noastre confesionale.

(Fine.)

Dați-mi voie, dlor inv., să revin acum după acestea la obiectul de învățământ, pe care avem să-l discutăm, la limba maghiară în școalele noastre poporale.

Până la începutul veacului al XIX învățământul poporale în țara noastră a fost puțin desvoltat. Limba oficială a fost limba latină, care era totodată și limba de propunere în școalele superioare. Dispozițiile luate de Iosif al II-lea, pentru a introduce în locul limbii latine limba germană, au dat însă naștere unei reacțiuni, care începu să pretendă o largire a drepturilor limbii maghiare în viața de stat și în învățământ. Această tendință de a cucerii teren tot mai mult și de a scoate oricare altă limbă din folosință atât în viața de stat, cât și în învățământ, dăinuște dela primele încercări făcute de dieta din anii 1790/91 până în zilele noastre. Prin art. de lege VII din 1792 s'a impus mai întâi ca studiu obligator limba maghiară. Acestei prime încercări i-au urmat o serie de legi, care estind tot mai mult cadrele între cari are să se folosească limba maghiară. Mai importante sunt hotărârile dietei din 1825/27, care cere decretarea limbii maghiare de limbă oficială. Apoi art. de lege II din 1844, care dispune ca în toate școalele de pe teritorul țării limba de propunere să fie cea maghiară. Toate hotărârile acestea însă, conținând pretenziuni exagerate, au ramas neexecutabile. Astfel a urmat legea fundamentală referitoare la in-

FOIȘOARĂ.

Femeia virtuoasă.

Traducere din engleză,
de Traian Scorobeu, preot.
(Urmare.)

E însă un lucru foarte gingeș pentru ea, când se iveste împărechere în privința administrării dreptății între sine și bărbat. Poate că bărbatul său este supăracios și impulsiv și conducerea sa e nestatornică, poate că e prea aspru și că ar dori să fie mai îngăduitor; poate că lipsește mult de acasă și e prea ocupat de gândurile de afară, el nu vede greșelile copiilor, cum mama le vede, și nu știe să splice la trebuință mijloacele disciplinei. Dar ori cătă divergență ar fi între ei, ea e sigură că nici un rău nu se poate năștui asupra copiilor lor ca un rău provenit dela o autoritate divizată; că ori ce greșeli ar putea observa în conducerea bărbatului său, intervenirea ei nu e remediu pentru gregelele lor. Și dacă poate să-l convingă pe bărbatul său, o face aceasta evitând prezența copiilor; căci nu vrea să se infățișeze înaintea lor ca având ambii păreri deosebite. Și de oarece dansa și susține autoritatea lui, el se învață cu vremea să o apere și ei. Dintre toate conducerile cea mai rea este lipsa de con-

cere, și de acest rău ireparabil supușii lor sunt scutiți.

Ea nu numai își iubește copiii, dar și respectează. El încă își au voiața lor, cugetele lor, judecările lor, și ea e veselă când acestea și le manifestă. Ea distinge bine între poruncă și sfat. Poruncă trebuie totdeauna urmată, sfatul poate fi primit sau respins fără ca din aceasta să-și atragă mânia părintilor sau să-și micșoreze dragoștea lor. El vrea ca băieții săi să fie rezolvi și curagiști, și ca să fie așa ei nu trebuie feriți de orice primăjii. Ea e bucurioasă să le ofere prilejuri de plăceri și aventuri în afară, unde nu-i insotesc la joacă, la scaldă, vânăt, pescuit. Dacă ea are vreo îngrijorare, nu și o dă pe față, și când se reinforcează șurioșe de toate căte li s'au întâmplat dându-le curaj și făcându-i precauții.

De când erau mici, se amesteca printre ei făcând pe arhitectul în construcțiile de jucării și în toate întreprinderile lor îscodind nouăță și distracții. Și treptat în etatea lor și ea ține cont de plăcerile și distracțiile lor. La țară le aranjează excursii în natură, pe câmp și în păduri. Iar de se aranjează o excursie mai mare, la care nu ia parte, le pregătește cele de lipsă și nimenea nu e mai setoasă ca ea să asculte pățanile lor din excursiuni.

Cand se apropie vremea să meargă băiatul mai mare la școală superioară, ea-i

aranjează o oadă potrivită. Dacă școala e în atâta localitate, nici o ocupație de casă nu împiedecă să-i scrie dese scrisori de acasă. Când se reîntoarce acasă, băiatul își aduce și un prieten intim, fiind sigur că la mamă să vor găsi o copilă atractivă, și față de prietenul său mama va arăta atenție delicată. În felul acesta afecțiunea copiilor către mamă devine din ce în ce mai întărită.

Copiii ei se desvoilează din an în an. El citește cărți pe care ea nu le-a citit și găsește recreații neobișnuite în copilaria ei, distracții pe care ei île interziceau. Dar ea e împăcată cu gândul că copiii ei își au viață lor, pe care nu o mai țătălege. Când vine vremea căsătoriei, ea e fericită de fericirea lor. Face tot ce-i să stă în putință, ca ziua căsătoriei lor să le fie tot atât de veselă, cum era aceea fericită zi din viață să înainte cu un pătrar de veac. Dacă unul dintre vecini o condolează pentrucă unul din copiii săi se duce dela casă, ea-i replică: „Eu n' am perdu un fiu, eu am dobândit o flică“. Ea nu socotește pe cel ce se duce, ci pe care intră în cercul lor familiar. De gineri și de nurori ea nu vrea să auză. El sunt copiii buni și ei găsesc loc în inimă ei alătura de îngișii copiilor ei. În vizuină sa de mamă a intervenit numai o completare, fericirea ei se imbogățește. „Copiii ei se scoală și o binecuvântă, asemenea și bărbatul ei, și el o fericește pe ea“.

VI. Femeia casnică.

Ea are o pasiune pentru curătenie. Murdaria o ingrozesc, și aceasta după cuvântul Scripturii: „Fie-ti groză de ce e rău“. Dacă necurăția n'ar fi rău, n'ar și ce e. Ea e sprințitoare, a societății pentru protecția animalelor. Insectele le urăște, precum ura David pe dușmanii lui Iehova. Ea nu e savantă și nu-i trebuie să-i spună savanții, că din necurății insectelor răspundesc microbii multor boale în toate părțile.

Curătenia în sine e o virtute. Alătura de însușirea lui Dumnezeu? Da, căci după judecata ei curătenia e divină. Ea preferă un păcătos curat unui sfânt profanat.

Ea e iubitoare de ordine. Concepția ei despre ordine e interesantă. Ordinea în sine nu e o virtute, e numai un mijloc către un scop anumit. Scopul e confortul general și convenientă, și ea nule jertfește acestea pentru un mijloc. Ea se năzuiește a avea loc pentru toate, să-și crească copiii, să-și pună tot lucru la locul său. Libertatea lor nu o distrugă. Când uneori trebuie să-și săzse în urma bărbatului său a vr' unui copil mai shburdalnic, ea nu face acesta cu vr'o răbdare ostentativă sau ca și când ar vrea să zică: „vedeți că năcaz mi fa-ei cu negrula voastră“. Chiliiile ei poate nu sunt așa de bine rănduite și grăite ca ale vecinii, și își face singură uneori imputări că nu e femeie de casă bună ca vecina. Dar ea e o casnică

structiunea publică din 1868 art. XXXVIII, care asigură fiecărui popor instrucția în limba sa maternă. După abia zece ani legea aceasta a fost modificată prin art. XVIII din 1879 care dispune ca limba maghiară să se propună ca obiect obligatoriu în fiecare școală poporala, în celea nedivizată în $3\frac{1}{2}$ ore pe săptămână. (Cf. Dr. I. Lupaș, Contele Stefan Széchenyi și politica de maghiarizare. Sibiu 1910). Se vede însă că rezultatele obținute nu erau multămitoare, de aceea s'a sporit numărul orelor la 13 prin art. de lege XXVII din 1907, care totodată îndatorează sub grele urmări atât pe susținător cît și pe învățător, să realizeze scopul precizat în § 19 cum urmează: «...limba maghiară este a se propune... în așa măsură ca un elev cu limbă maternă nemaghiară, după terminarea anului al IV-lea de școală să și poată exprima la înțeles gândurile în limba maghiară, atât cu graiul, cît și în scris».

Sunt acum cinci ani dela punerea în aplicare a acestei legi și elevii, cari au început să învețe limba maghiară într-un număr mai mare de ore și după un plan de învățământ mai încărcat cu material, au ajuns să termine școala poporala. D'Voastră veți avea deci posibilitatea să dați răspuns la întrebarea, una dintre cele mai importante întrebări privitoare la școala noastră poporala, că oare ati putut ajunge scopul acesta fixat de legea școlară sau nu. Experiențele ce vi le-ați căstigat în acești ani de școală, veți avea să le treceți în revistă, să vă dați seama de toate momentele mai importante, pentru că să putem trage concluziuni corecte și folositoare. Dacă răspunsul dvoastre va fi afirmativ, veți avea să arătați mijloacele și căile, cu cari și pe cari ati putut dobândi acest rezultat; vom avea atunci să le precizăm bine, ca fiecare să le poată întrebui cu acelaș rezultat. Dacă însă răspunsul dvoastre va fi negativ, dacă veți constata că pe lângă toată truda și abnegațunea, pe lângă toate stăruințele și bunăvința dvoastre — cari toate nu au putut să lipsească și nici nu se poate presupune că v'au lipsit considerând urmările ce le prevede aceeași lege, — aceasta nu v'a reușit, veți avea să dați seama despre cauzele, care au stat în calea ajungerii scopului fixat în lege.

Privind problema aceasta din punctul de vedere al principiilor didactice expuse în partea primă a discursului meu, apoi bazându-mă pe constatăriile unor bărbați de școală competenți, precum și pe experiențele zilnice, mă simt îndreptățit a trage la îndoială posibilitatea unui răspuns afirmativ. Principiile didactice expuse ne-au putut

mai bună și aceasta e mai important. Ea nu are în vedere numai grija odăilor și confortul familiei. Pentru că bărbatul nu trebuie să meargă la club și copiii la biblioteci sau în alte locuri, unde să se simtă mai liberi ca acasă. Dacă ordinea e prima lege a cerului, libertatea e atmosfera ei, și dacă se convertește că e greu a păstra și ordinea și libertatea, ea jertfește ordinea pentru libertate.

In familia ei sunt ceasuri de dejun, de prânz și de cină, la anumit soroc. Dejunul la $7\frac{1}{2}$, dar când copiii au să meargă într-o excursie, dejunul e la 6; iar dacă în altă dimineață copiii vreau să doarmă mai mult, fară a neglija vr'o datorință dejunul poate fi la 8, sau la $8\frac{1}{2}$. Si bucurăria îi dă de lucru și dacă vr'o vecină îi promenește astfel de irregularități și răczuri, ea-i răspunde veselă: „De aceea sunt eu să împăc plăcerile famiei!“ Nici bărbatul, nici copiii, nici oaspetii nu știu de incomodările și greutățile ei de felul acesta, și ea încă nu povestesc despre ele, cel mult în confidență cără bărbat sau cără fice să, și atunci în forma de narativă a triumfului ei, și nu ca o istorisire a greutăților ei.

Această subordinare a timpului și a locului în favorul confortului și convenientei e o parte din teoria ei inconștie și neformulată, că viața e un scop și toate aranjamentele gospodăriei sunt mijloace spre acest scop.

(Va urma).

convinge, că școala poporala nu poate împărtăși cunoștința unei limbi, abstrăgând dela cazul că limba aceasta este limbă de propunere și școalei îi vine în ajutor și mediul în care trăesc elevii, dând condițiile prielnice învățării acelei limbi. Experiența practică confirmă întru toate această constatare. Mă voi provoca la o singură mărturie pentru adeverirea acestei asemănări, anume la raportul unui inspector regesc relativ la o școală cu limba de propunere nemaghiară. El zice: «Rezultatul general al instrucției e bun. Invățătorii propun cu stăruință conștiințioasă și cu mult simț practic. Școala întreagă este în general practică și stă la nivelul pedagogic necesar; în conducerea ei se observă mâna stăruitoare și cu praxă a directorului... Invățătorii sunt calificați, știu ungurește, metoda lor în instrucție și educație e corăspunzătoare, viața socială și atitudinea lor practică e neexcepțională după cît știu... Dar învață oare copiii ungurește? Înstruirea limbii se face metodic și practic, dar cu toate acestea copiii nu învață să vorbească ungurește, pentru că în școala cu limba de propunere străină, nici pe lângă cea mai mare stăruință nu-și poate însuși copilul — cu puțință de a vorbi — limba aceea, din care acasă nu aude un singur cuvânt». (Országgyűlési Értesítő, 23 Apr. 1907. Dr. M. Crăiniceanu, Interpretarea legilor școlare, Sibiu 1013, pag. 13.) Cam aceleiași convingeri îi dă expresie și contele Apponyi în discursul său ținut în aceeași ședință a camerii, când zice: «Si citez să afirm, că acel elev, care în cei dintâi 4 ani nu poate ajunge acest scop al instrucției, că adecă să și exprime gândurile la înțeles (în l. maghi.) — ceeace nu înseamnă fluent, corect, gramatical și elocvent, — acela nici în cei din urmă doi ani nu-l va ajunge» (Ibid.)

Forurile noastre superioare bisericesti au constatat și ele din partea lor pe baza experiențelor făcute, că situația creată școalelor noastre este căt se poate de nefavorabilă, că rezultatele dobândite nu sunt multămitoare, și astfel în sesiunea anului acestuia sinodul arhidiecezan a adus sub Nr. 54, pct. 8, alin. 2—3 următorul concluz: «Sinodul îndrumă consistorul, ca prin un nou memoriu, să insiste la locurile competente, ca din motive de echitate, umanitate, înțelepciune și prevedere patriotică să fie modificări măcar §-ii 18, 19 și 20, cari împiedecă atât de mult și amenință a zădărnici cu totul ori ce rezultate ale instrucției poporale, planând vecinic ca o sabie a lui Damocle asupra tuturor școalelor noastre.

Pentru înălțarea acestei stări de nesiguranță, să se abroage toate acele dispoziții din legile școlare, cari sunt în contracicere cu § 58 al art. de lege XXXVIII din 1868, prin care se asigură dreptul limbii noastre pentru fiecare elev.»

Dacă prin urmare D'Voastră, între împrejurări neprielnice învățării limbii maghiare, veți putea produce numai un rezultat aparent, prin aplicarea unei metode mecanice, rezultat care se spulberă îndată ce elevii iasă de pe băncile școalei, aceasta nu poate servi binelui instrucției și al educației. Atunci starea aceasta de lucruri este o stare nenaturală, păgubitoare, și D'Voastră, cari ati nizuit după cea mai bună a Dv. conștiință să satisfacă tuturor cerințelor legilor școlare, și pe lângă toate străduințele nu v'a reușit, întărinind între împrejurări date, greutăți imposibile de învins, Dv. veți avea datorință de a o mărturisi aceasta sincer și a o aduce la cunoștința forurilor noastre competente, ca luându-se măsurile trebuințioase, să se amelioreze situația actuală nefavorabilă a școalei noastre, în interesul bineprințut al educației fililor poporului nostru, cetățenii de

mâne ai acestei patrii. — Pe de altă parte veți avea să arătați: care este maximul ce-l poate presta școala noastră poporala între împrejurăriile date, și cari sunt mijloacele și care este felul lor de întrebuițare pentru ajungerea acestui rezultat.

Cu acestea, în nădejdea că consfătuirea noastră ne va ajuta la lămurirea acestor probleme de mare importanță, declar conferența cercuală deschisă.

Eugen Todoran
prof., com. consist.

Revistă politică.

Austro-Ungaria.

Legea de presă. Noua lege de presă, care conține dispoziții foarte aspre, va intra în vigoare în 12 Aprilie n. c. Marti s'a publicat în monitorul oficial din București și ordinația referitoare la intrarea în vigoare și executarea nounei legi. Ordinația e dată în numele întregului guvern și e subscrise de contele Tisza, căministru president. Vom căuta să ne procurăm legea, pentru a comunica din ea cetăților nostri părțile pe cari va fi bine să le cunoască.

Frație maghiaro rusă. Se confirmă stirea, că fruntași partidului independent maghiar voeau să facă o excursie la Petersburg, pentru a legă frăție și poate alianță politică cu cercurile politice de acolo. Presa guvernamentală dela noi și întreaga presă austriacă e indignată de acest lucru, și mai ales „Neue Freie Presse“ care recomandă independentiștilor din Ungaria, că dacă merg la Petersburg, să nu uite să facă cunoștință și cu sectarii de acolo, cari pentru că și mărturii suflerului își mutilează singuri că un membru al corpului, — pentru că tot astfel de sectari sunt și ei, când în căpătăinirea vreau să se mutileze politicește, pe ei și tara lor... Da, da! Se duce mielul să lege frăție cu lupul!

România.

Budjetul României. Luni a prezentat ministrul de finanțe, domnul Enil Costinescu, camerei române proiectul de lege despre venitele și cheltuielile statului pe anul 1914—1915. Cheltuielile fac în anul acesta aproape 599 milioane lei, bugetul e deci mai mare cu 62 milioane decât cel din anul trecut. Urcarea a fost reclamată parte din necesități militare, parte de organizarea nouului teritor, cucerit dela Bulgari.

Căsătoria principelui Carol. Era vorba că Marti să se facă logodna Principelui Carol al României cu marea ducesă Olga, fieca cea mai mare a țarului rusesc. Logodna nu s'a întâmplat. Persoane bine informate afirmă, că vizita aceasta nici n'a fost destinată logodnei, ci a avut de scop numai aceea, ca tinerii să se cunoască personal, pentru a se vedea dacă simpatizează între olală. Si faptul e, că marea ducesă Olga și Principele Carol și-au păcut foarte mult unul altuia. Moștenitorii de tron ai României au plecat din Petersburg la București, iar Principele Carol la Berlin, la regiment, dar nu peste mult se va duce în Crimeea, unde se va face apoi logodna.

Străinătate.

Legile militare rusești. Pe lângă toată discreția care a fost impusă tuturor, totuși s'a aflat, că cele opt proiecte de lege, referitoare la cheltuii militare, per tractate și votate în sedințe secrete din partea parlamentului rusesc, se refer la votarea de credite militare în sumă de patruzute treizeci milioane de ruble, date odată pentru tot deauna, și la un spor anual de căte 140 milioane ruble, în budgetul militar. Cheltuielile acestea se cer pentru înarmarea trupelor rusești și pentru urcarea numărului soldaților activi în vreme de pace încă cu 400 mii de combatanți. Proiectele au fost votate fără împotrivire, cu unanimitate.

Situată în Albania. Abia și-a făcut principalele de Wied intrarea în capitala Albaniei, ca domitor al ei, și au și început zilele grele pentru dânsul Greciei din Epir, cari au fost incorporate la A'bania, și au răsculat cu armate pentru a se desface de A'bania și a se alătura la Grecia. S'a trimis în contra lor toate trupele militare aflătoare în A'bania, și a suces, ca răsculat să fie bătuți. Orașul Corfu, peste care ei erau stăpâni, a căzut în mâinile albenezilor. Se așteaptă ajutor dela Italia și Austro-Ungaria, pentru că răscoala să fie de tot sufocată. Trupele acestora sunt pe drum spre Albania. Comandantul al trupelor din A'bania, principele Wilhelm a numit pe generalul Dever. Se crede, că cei din Grecia au sprijinit răscoala.

Bulgarii calomniază.

Le-a succed Bulgaria să plaseze în mai multe ziare din străinătate un comunicat plin de cele mai mari neadevăruri, de curate calomnii, adresate statului român, pentru măsurile luate din partea guvernului și a autorităților publice din România, ca noui teritor, incorporat la România, să fie româncesc, guvernat după aceleași legi ca restul țării. Comunicatul e următorul:

Măsurile luate de către Români contra populației bulgare din teritoriul răpit dela roi, sunt cu mult mai primejdioase ca și cele cari, se crede, că ar putea turbura din nou pacea Balcanilor. Prințedija e cu mult mai mare, ca și când ne-am gândit la un răboiu bulgaro-sârbogrec, pentru eliberarea Macedoniei. Români au răpit cultura naționalilor noștri și libertatea de care se bucurau sub regimul nostru democratic. Si acest popor este neputios în față acestor măsuri drastice ale Românilor. Orice rezistență a lor este de prisos. Libertatea presei și a întrunirilor a fost cassată de guvernul român, iar intrarea zilelor bulgărești este strict opriță în nou teritoriu românesc. In total 280 de școale bulgărești au fost inchise, și tot mobilierul și rezervația școlară au dispărut, iar 444 de invățători bulgari au fost izgoniți și 20 de mii de copii bulgari sunt săliți să învețe în școală, de acum înainte, o limbă, pe care nu o cunosc și pe care nu vor iubi-o niciodată.

Toată gospodăria și tot avul locuitorilor bulgari a ajuns în mâini românești prin constrângere. Conținutul deosebit este numai al Românilor.

Tratamentul acesta atât de neomenos, la care este supusă populația bulgărească, ne face să ne gândim la pretențiile Românilor din regulă liber și asupra soartei conținutilor lor din Ungaria și Bucovina. Cum pot Români să vorbească despre o școală bulgărești care nu vorbește despre o școală română din cadrilater este mult mai odios?

Ce e de mirat, nu e tonul bulgărească, în care e țout comunicatul, și mult mai de neadevăruri aruncate fără sfârșit pe hârtie, ci faptul, că comunicatul acesta bulgărești a aflat că mai bună primire la ziarele din capitala noastră, dintre cari unele s-au grăbit să-l publică chiar la loc de frunte. Președintele să dă pe față dragostea maghiară față de Bulgariei!

Din protopresbiterat.

Conferența preoțească a tractului Salisie. Vieri în 14/17 Martie preoțimea din „Margine“ și-a tinut conferență de primăvară în Salisie.

Pă. Dr. Dumitru Borcea servește cu deosebită pietate liturgia Sf. Grigorie dialogul; pă. Ioan Popa în predica sa temeișnică lucrătă, desvoalată cu aplăcări succese la viața de azi textul din V. Moisi 4, 10: „Adună la mine poporul, ca să audă cuvintele mele și să învețe să se teme de moie în toate zilele, care vor trăi ei pe pământ, și să învețe pe fiii lor“, fiind predată liber și cu un avânt remarcabil, predica face adâncă impresie asupra numeroșului popor prezent în biserică. Urmează apoi mărturisirea preoților.

Conferența o deschide la orele 10 a.m. în fața întregului clerc din tract pă. protopop Dr. Ioan Lupaș. Desfășură în cîndul de deschidere, cu convingere și insuflare, problemele actuale ale tagmei preoțești. Preotul trebuie să fie soldatul neînfricat al bisericii sale, să răspundă recunoașterea suu recunoștința mulțimii, dar și să răspundă teamă de a biciu păcatele acesteia. Stăruie mai ales asupra datorinței de a lupta împotriva indiferentismului religios ce bănuie în clasa noastră bulgărească și mai ales la unii dintre intelectuali noștri. Intelectualul nostru accentuează cu tot prilejul, că biserica este fortăreața cea mai puternică a neamului, reclamă pentru sine situații însemnante în organismul bisericii noastre; cu toata acestea nu și împinge datorințele religioase, ci manifestă dispre suveran față de orândurile noastre bisericesti. Preoții noștri și arnegiga datoria cea mai însemnată, nu ar mai fi ucenici ai lui Cristos, ci niște simpli năiniți, dacă nu și-ar ridica glasul împotriva acestei atitudini de două ori violențe. Fiindcă ținuta intelectualului mai ales când el are rol important în organismul bisericii nu mai este o afacere privată a sa, ce nu privește pe ații, ci el se sfătuiește în o situație cu indoială răspunderă. Căci mai ales astăzi, când civilizația a pătruns păcă în pădurile cele mai umile, bine înțelese cu părfurile sale cele mai rele, viața claselor mai înalte a devenit o modă, un ideal de purtare pentru cel mai umil boalaș. Si

pe cînd boierul lordul englez în ciasurile de amiază se coboară între muncitorii săi pentru a le ceta și sălmăci sfanta scriptură, intelectualul nostru cu situații înalte, deci pline de răspundere, în organismul bisericii noastre atacă în vorbiri publice orânduile bisericii noastre și luerurile sufletești ale poporului romanesc.

Astfel s'a întâmplat, că tocmai în Săliște sărbătorile sălăilor s'au făcut obiect de discuție în o conferință publică și s'a indemnăt poporul a nu mai serba d. p. pe sfantul Ilie, în care s'ar preamări răzbunare, un simțământ necrestinesc. Se știe, însă și se învăță încă în scoala elementară, că în sf. Ilie serbăm cea mai clasăcă pildă despre puterea rugăciunii. Arată prin citatii din V. Părvan și I. Mihalcescu, profesori la universitatea din București, înțelgearea și respectul celor au adevăratii și marii învățători ai neamului nostru pentru așezările bisericii noastre și îndesmaște pe preot, ca ori de unde s'ar ivi atacuri, ce cauță să elatinem temeliile bisericii noastre naționale, să nu înțărzi a le răsfrange cu toată energia și cu toată știința.

Pă. Ioan Manta sen. se face interpretul conferinței, când propune să se aducă acest incident la cunoștința Preaveneratului Consistor. Se primește.

Dintre actele consistoriale ce s'au comunicat, în să remarcă ordinul nr. 9637/913 în care se exprimă în termeni calzi multă mită și complacerea prealnătă către preotima și învățătorimea tractuală pentru zelul și stăruința cu care și-a împlinit datorele de luminători ai poporului prin predici cursuri de adulți și conferințe populare. Se relevă în deosebi în cuvinte de laudă meritata activitatea bogată a pă. protopop, și din biblioteca "Saguna" redată de dansul se cumpără un număr însemnat de exemplare, spre a se distribui în mod gratuit.

Din cuprinzătoarele dări de seamă ale conducătorilor de grupuri religioase se observă că acestea și-au lărgit cadrele și intrând în alia potrivită au ajuns la cătiva ani numai dela înființarea lor instituții viabile și necesare. Rapoartele singuraticilor preot scot la iveală că în decursul unui singur an (1913) preotii (20) au tînuit în cele 14 comune cu totul 198 de predici și 95 de conferințe populare și șezători culturale. Aviz detractorilor!

Pă. Dr. Dumitru Borcea își cetește lucrarea sa: Un manuscris inedit al profesorului Ioan Moga teologul. Despre această interesantă figură din trecutul bisericii noastre s'a scris foarte puțin. Monografia institutului seminarial are despre el numai vreo 5-6 randuri. Si contracandidatul lui Saguna la episcopie, care a intrunit cele mai multe voturi, ar merita ceva mai mult. Președintele arătă, că mărimea lui Saguna a latunecat pe mulți contemporani ai săi, vrednici de recunoștință și de studiu nostru. Ioan Moga supranumit și Teologul a fost doară vreme de 32 de ani (1816-1848) profesor la seminarul, care bun, rău cum a putut fi, a fost singurul isvor de luminare și îodrumare a acelei generații de preotii, care a trăit și a condus epoca de redescoperire națională. A fost om cu o inimă mare și cu dragoste pentru instituțunea pe care o servea, căci după cum s'a scris într-un foileton al Tribunei, în anul 1845 Ioan Moga a dăruit pentru seminar însemnată sumă de 1000 de florini, care sumă atunci valora cel puțin căt valorează astăzi 6000 cor. A avut și o cultură înaltă, studiase 4 ani la Viena, și după atributul ce i-sa dat, a trebuit să fie cel mai învățat cleric al nostru din vremea sa. Ca profesor al cursului de 6 luni, cel tînea în 2 semestre de căte 3 luni, își compusese dansul manualele de lipă: probabil un manual de dogmatică, unul de morală, tipărit, și pe aceste, ce-i studiază pă. Dr. Borcea, de pastorală. E scris la 1824 și pregătit pentru tipar, dar rămas în manuscris probabil din cauza cheltuielor prea mari. Va fi și aceasta, de sigur, ca și celelalte, o compilare după străini, amplificată însă cu observările pline de bun simt, de adevăr și justeță ale teologului Moga. Stilul e popular, curgător și vioiu, și mai ales sfaturile pastorale de atâtă actualitate, încât acest manuscris ar merita tipărire nu numai ca un document de istorie culturală, ci ar putea fi utilizat chiar și ca „o scurtă îndreptare pentru preotii, care cugetă a lua pe sine slujba grea a duhovniciei”.

Pă. Ioan Hanzu cetește un model de statută potrivite cu imprejurările noastre pentru reuniuni de femei, și pă. Emilian Stoica face o dare de seamă despre modul cum ar trebui organizată tinerimea. Amândouă aceste chestiuni sunt de o extremă importanță pentru înaintarea satelor noastre și ar trebui făcute obiect nu numai de discuție, ci și de preocupare statonieră a cărturărilor din satele noastre. Bine înțeles, că nu cadrele, statutele, ei duhul, ce li se poate da, stăruința și tactul cu care vor fi conduse, sunt lucrul de căpetenie. De altfel modelele de statute atât

pentru reuniuni de femei, că și pentru organizarea tineretului s'au primi; cele din urmă cu adausul făcut de pă. I. Manta: să fie rugat Preaveneratul Consistor a interveni la forurile administrative ca prin organele subalterne să conlucere la înzestrarea cu putere executivă a dispozițiilor luate.

Propunerea preotimii din Treiscaune, de a schimba unele puncte din vechile statute ale fondului de pensii în favorul preotilor, se primește cu următorul amandament: Preotii cu calificăție inferioară se pot loscă la fondul de pensii după aceeași sumă ca și preotii cu calificăție superioară, dacă vor plăti diferență. Sinodul arbitrezan e rugat ca propozitiile de modificare să le remită conferențelor pretești spre opinare prealabilă.

Cu privire la propunerea conferinței preotilor din tractul Mercurii, de a se trimite reprezentativ la guvern pentru schimbarea legii de congruă, se cere circularea cons. 734/1914 prin care această propunere primește rezolvare.

Conferința, după ce a discutat și rezolvit în înțelegere frățească și alte afaceri de însemnatate locală și naturală intimă, a luat sfârșit la orele 3 după amiază.

Correspondent.

NOUTĂȚI.

Scoala comercială din Brașov. La fondul ce se adună pentru ridicarea unei zidiri noi, moderne, pe seama școalei comerciale superioare din Brașov, a contribuit Excelența Sa, Înaltpreasfințitul nostru Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu cu suma de o mie coroane.

Sanătatea Monarhului. S'a fost răspândit vestea, că Maiestatea Sa, Împăratul și Regele nostru ar fi bolnav. Se asigură însă din partea cercurilor, că stau aproape de curte, că Maiestatea Sa nu sufere decât numai de un mic catar de gât și de răgușeală, sfătuoare acum în creștere. Cu toate acestea, Maiestatea Sa va petrece sărbătorile sălăilor Paști acasă, în Schöibrunn, și nu va merge la Wallsee, la fica sa, cum a facut totdeauna în trecut.

Concediu soldaților. Din partea ministrului nostru de răboiu s'au luat dispoziții, ca soldații de legea romano-catolică să capete concediu de Paști, cu începere de eri, Joi, până Joi, săptămâna viitoare. Cu privire la soldații de legea gr.-ort. și gr.-cat. să vor lua asemenea dispoziții la începutul săptămânii viitoare.

Se face ziua. Piesa dramatică cu acest titlu a domului Z. Bărsan, artist la teatrul național din București, avea să fie reprezentată zilele trecute pe scena aceluia teatră, dar la intervenția diplomatică a ambasadorului austro-ungar, a fost scoasă de pe afis. Sujetul piesei e luat din revoluția lui Horia.

Condamnăt. Fruntasul Slovacilor, fostul deputat dietal Milan Hodja, a fost condamnat din partea tribunalului regesc din Budapesta, la o lună temină ordinară, 200 cor. amendă și perdețea drepturilor cetățenesti pe doi ani, pentru un articol de ziar, în care se aflată unele expresii ne-cuvânticioase la adresa Monarhului.

† Ghîță Tatar, șef contabil la „Agrocoa”, membru în congregația comitatensă și în reprezentanța orașnească, etc. a decedat în Sebeșul-săsesc Luni în 6 Aprilie la orele 9 1/2 p. m. în etate de 42 ani, după lungi și grele suferințe. Omemintele regreteștilor defunct s'au așezat spre odihnă vechea Mercuri în 8 Aprilie n. la orele 3 p. m. în cimitirul bisericii ort. rom. din Sebeșul-săsesc. Od hoasă în pace!

Prelegeri. Contele Bobrinski a tînuit în Petersburg o prelegere despre situația ruteniilor din Galicia și Bucovina și despre însemnatatea politică a proceselor din Lemberg și din Sighetul Maromătului. Despre aceeași temă a vorbit și Z. Brînki din Galicia. Amândoi oratori au apelat la ajutorul marelui public pentru a sprijini pe ruteni din Austria și Ungaria atât moralicește, că și materialicește. Prelegerile au fost primite cu aclamații înusituite.

Răzbunare. O dramă săngeroasă se vedește din Turin. Un industriaș aflat că s-a de 15 ani a fost înghețat de un locotenent, care-i făcuse promisiuni de căsătorie. Tatăl, însoțit de doi fi ai săi, a patrunc Dumineca în locuința militarului și cu un foc de revolver, l-a omorât.

Conferențele Asociației. Avem oноarea a înconștiința onor. public cetitor că dl Simeon Mehedinți își va ține conferență asupra culturei românești în veacul al XIX-lea la Dumineca Tomii (26 Aprilie n. a. c.) Bioul Asociației.

Statuile nouă pe tâmpa. Comitele să premă Mikes al comitatului Brașov a întrevenit la guvern, ca în locul statuiei lui Arad, să fie înlocuită de furtuna, să se înalte pe Tâmpa o statuie nouă de bronz. Comitetul monumentelor istorice maghiare, ajutat de societatea culturală răgnicolară, a început lucrările necesare, care au să se termină în vara anului curent.

Asenările și cărciumele. Ordinul prior la asenările noastre, ce se vor ține din 22 Aprilie până în 20 Iunie, conține un interesant pasaj, unde se spune că de aici încoară nu mai este permis ca asenarea să se țină în restaurante sau în berării. În considerare că modul acesta de recrutare nu se potrivește cu seriozitatea aceluia. Ordinul conține în adevăr o măsură dintre cele mai potrivite, care n'are trebuință de comentarii.

Cât e de greu pământul? Nu de mult a încestat din viață în Anglia profesoara universitară Birmingham John Poyting, care publicase în 1890 o carte senzațională sub titlul: *Densitatea medie a pământului*. Lucrarea răpusătorului profesor de fizică arătă, între altele, și greutatea exactă a globului pământesc, care ar face tocmai 12,500 sextilioane funți englezi.

Ziua morții Domnului. Institutul astronomic regal din Berlin a făcut o nouă socoteală, după care se poate stabili în mod științific, că ziua morții lui Cristos este în șase Aprilie anul al 30-lea. Socoteala aceasta, executată sub conducerea profesorului Achelis dela universitatea din Körigsberg s'a înaintat spre dare de părere societății de științe din Göttinga.

Invitare. Filiala reuniunii regnicoare pentru ajutorarea morboșilor mentali însănătășați din Sibiu își ține adunarea generală în 15 Aprilie la 6 ore d. a. în sala de conversație a casinei maghiare din Sibiu. Prezidul invitat pe dñi membri cu toată onoarea la această adunare.

Multămîță publică. Reuniunea femeilor române din Sibiu a primit pentru trebuințele școalei ce susține: a) dela institutul de credit „Albina” K 2000. — b) dela doamna Lucia Cosma K 320. — venitul curat al concertului ce a dat în 20 Martie a. c.; c) dela domnul Ilie Trădălu, avocat în Vărsăt, K 50. — Marinimoșilor donatorii le exprimă multămîță: Comitetul Reuniunii femeilor române din Sibiu.

Coroane eterne. Prezidentul Reuniunii meseriașilor nostri sibiieni, dl Victor Tordășianu, în loc de cunună peritoare pe cosciugul mult regretătuui său prieten Ghîță Tatar, fost president al Reuniunii meseriașilor Andreiana din Sebeșul-săsesc, dăruiește 5 cor. la fondul „Congresului meseriașilor români”, întemeiat și cu concursul decesului cu prilejul unei conveniri sociale a meseriașilor din Sebeșul-săsesc.

Fabrică ungără de tunuri. În 4 Aprilie s'a început să se clădească fabrica ungară de tunuri la Győr. Direcția fabricii și întreprinzătorii cădirii au pus premii în valoare de 20 mii coroane pentru a îndemna pe muncitori să execute că mai bine lucrările începute.

Cea mai lungă linie telefonică. S'a înființat o legătură telefonică între Roma și Berlin. Aceasta este până acum linia cea mai lungă de telefon din toată lumea, având 2015 chilometri. O convorbire de trei minute costă cinci mărci.

Penzie pentru fiecare văduvă. Parlamentul statului Newyork are în curând să desbată un proiect de lege în scop de a se înmărtăși de penzia lunară toate văduvele sărăce, care au copii mai mici de 16 ani. Drept de penzie obțin orice văduvă, care a locuit cel puțin un an pe teritorul statului. Conform proiectului, se va plăti după un copil 20, după doi copii 35, și după fiecare alt copil căte 10 dolari pe lună, cu restricția că penzia lunară nu poate să fie mai mare de 60 dolari. Presa americană anunță, că proiectul de lege pentru ajutorarea văduvelor va fi primit cu mare majoritate de voturi.

Săptămână de victime pe zi. A apărut în Washington raportul despre nenorocirile întâmplate în minele Americii de nord. Raportul constată, că în anul 1913 și-au pierdut viața în minele americane 2785 muncitori, sau în termen mediu 17 victime pe zi.

Acord radio-tegrafic. Numărul mai nou al foii oficiale publică articolul de lege XVI din 1914 despre înarticularea acordului internațional de radio-tegrafie. Acordul, spus în text francez și unguresc, s'a stabilit în 5 Iulie 1912 la Londra. Cu ziua de 1 Iulie a. c. legea va intra în vigoare, făcând cunoscut cu deamărtuntul toate regelele privitoare la stațiunile telegrafice fără sărmă și la felul comunicării lor.

Prea mulți candidați de medici. La facultatea de medicină din București sunt astăzi înscrise peste trei mii de studenți. Sporirea numărului de medicii nu este de altfel o apariție specială a capitalei ungare; ea s'a ivit și în Austria și Germania, unde s'au și luat măsuri pentru reducerea numărului prea mare al ascuțitorilor de medicină. Astfel profesorul vienez Hochenegg cere să se introducă un examen de primire pentru cei ce voesc să cerceze facultatea de medicină. Ar fi adevărat să se insteue un curs pregătitor, conținând științele ajutătoare (biologie, chimie, fizică); după terminarea acestui curs, candidații ar avea să facă un examen, și numai după aceea ar putea să urmeze studiile speciale de medicină.

Săptă într-o zi. Zilele trecute, harnicul învățător Silvestru Moruță din Cacova Ierii (comit Tuța Arieș) a sosit cu următorii 7 foști elevi ai săi la Sibiu cari, cu ajutorul președintelui Reuniunii meseriașilor români, a lui Victor Tordășianu, au fost aplicati, și anume: Traian Vana jun., Traian Vana sen., Dumitru Ilie și Traian Bica, în turnărăria de fer S. Wagner pe căte 2 ani, ear după 2 ani pe căte 2 la școală, Miron Bica și Teodor Șipoș la cismarul I. Nicula, și Traian Bica la tinichigiu Aurel Lucian. În vederea crizei, ce tot mai dăinuște și pe care o resimt mai ales industriașii, acești băieți numai cu mari greutăți au putut fi aplicati.

La fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărăce, al Reuniunii meseriașilor sibiieni, au mai dăruit: Aurel Maniu, parch (Răcătău), soția sa Simzana Ghibu și copiii lor Silviu, Aurica și Virgil, 1 cor.; Nicolae Brătăeanu, sergent major, 40 bani; Ioan Ignaton, parch (Crăciunescu) și soția sa Dora n. Antonescu, 3 cor; Maxim Macarie, ospătar, și soția sa Elisaveta, 30 bani; Ioan Muntean, rotar, (Turnișor-Viena), 50 bani; Remus Cotruș, sodal măcelar (Lipu) 20 bani și Ioan Pușcas, arăndator (Blaș), în amintirea surorii sale Maria Oteanu, 50 bani.

Aviz.

Adunarea generală extraordinară a comitatului Sibiu, convocată pe ziua de 15 Aprilie st. n. a. orele 11 a. m., se va ocupa cu stabilirea cercurilor de votare în noile cercuri electorale create prin legea privitoare la reforma electorală, apoi va alege noul comitet central electoral.

Clubul municipal român se va întruni Dumineca în 12 Aprilie st. n. la orele 4 1/2 p. m. în localul casinei române din Sibiu pentru a se consfătuie asupra acestor obiecte importante.

Biroul.

Cărți și reviste.

Legea electorală. A apărut în tipografia arhivăzăiană din Sibiu *Legea electorală*, (Articolul de lege XIV din 1913), tradusă de Teodor V. Păcăian. Prețul 1 coroană exemplarul. Fiind acum votat și proiectul de lege despre arondarea cercurilor electorale, în curând noua lege electorală va fi pusă în aplicare, și astfel încă în anul acesta listele electorale vor fi compuse pe baza noilor legi electorale. E de datorină intelectualilor nostri, se cunoaște bine această lege, pentru a-i putea exploata părțile bune în favorul poporului român, și pentru a se putea îngrăji, ca deja la prima compunere a listelor electorale pe nouale temeuri legale, din anul acesta, România cu drept de vot se fie totuști treceți în liste. Le recomandăm deci să-și procure legea, spre a o putea studia, ca la timpul seu să stea apără interesele celor de sub a lor conduceri. Legea se poate comanda dela dl Teodor V. Păcăian, Sibiu, (Nagyszében).

Nr. 1256/1914 pret. (443) 1-3

Concurs.

Devenind postul de **vicențor** comunal vacant prin abzicere în comuna Szelistye, pentru îndeplinirea lui prin alegere escriu concurs și invitat pe candidații de notar calificați conform cerințelor legii, de a și finanța prin autoritatea lor competență, cererile instruite cu dovezile de lipsă, la oficiul preitorial până în 16 Maiu a. c.

Szelistye, în 4 Aprilie 1914.

Primpretorul cercual.

Nr. 240/1914. (444) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Petrângeni, se deschide concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt cele făsionate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Concurenții vor înainta petițiile lor, instruite conform normelor în vigoare acestei oficii protopresbiteral în terminul arătat și cu prealabilă încreștere a subsemnatului se vor prezenta în vre-o Dumineacă sau sărbătoare la biserică, spre a cânta, respective a celebră și cuvânta.

Abrud, 21 Martie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Abrudului.

Petru Popovici
protopresbiteral.

Nr. 322/1914. (434) 1-3

Concurs.

Pe baza rezoluției Ven. Consistoriu arhidicezan din 11 Martie a. c. Nr. 2830 Bis. se publică concurs pentru postul de capelan cu drept de succesiune în parohia de clasa I, Intorsura-Buzăului cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt $\frac{1}{3}$ (a treia parte) din venitele stolare făsionate în coala B. pentru întregirea dotației preoțești dela stat.

Doritorii de a reflecta la acest post vor avea a se prezenta în parohie în vre-o Dumineacă sau zi de sărbătoare spre a face cunoștință cu poporul, spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra cu prealabilă, încreștere a protopresbiteralui și a parohului. Cererile concursuale sunt a se trimite în terminul preșris subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Brețcu, 22 Martie 1914.

Oficiul protopresbiteral rom. gr.-or. al tractului Treiscaunelor în conțelegeră cu comitetul și sinodul parchial.

Constantia Dimian
protopresbiteral.**După boală**

de obicei urmează un timp, când reconcențul se simte moale, și se obuzește la cea mai ușoară încordare. Aceasta stare reclamă o deosebită atenție atât la mari, cât și la copii. Pentru o nutriție corăspunzătoare face Emulsionea Scott reconvenționalul servicii serioase, ajutând să și căștige un apetit bun. Emulsionea Scott, care conține cel mai bun ulei de pește, este un anume un mijloc, fără păreche în a deținătă moleșala, a întări co-pul și ai reda dragostea de viață.

Emulsionea Scott se postează sătă vară, căt și în anotimpurile mai răcoroase. (417) 54-

Prețul unei sticle originale este 2 cor. 50 fil. Trimiteti în marce iostale 50 fl. la Scott et B. wae Viena VII. cu provocare la acest ziar și veți primi într-o apotecă o sticlă de probă.

Sam. Wagner,**Atențiu!**

Doritorii de-ași procură mori, cilindre pentru assortat făină, pietrii de mori de orice calitate, tot soiul de mașini și unele agricole, mașini de lăză, piuă pe traiu abale (postav), tot soiul de motoare dela cel mai mic și pără la cel mai mare, cu un cuvânt tot soiul de mașini, precum și Traverse, Cement, Trestie, Chei pentru ziduri, toate fierăriile trebuiecioase la clădiri (edificări).

In bogata și bine assortata sa prăvălie de fier se găsesc toate sculele pentru meseriași, fierari,

Caut

spre cumpărare, eventual spre închiriere
o casă potrivită pentru prăvălie
sau birt.

Posed două licențe proprii.

Doritorii vânzători de case a se adresa la Dl

Szabó Dénes

(439) 3-3 Sibiu, Schimmelschulgasse 3.

Casa

din strada Rosenanger Nr. 12 (târgul brânzii), dimpreună cu **local de prăvălie** e de vânzare din mână liberă.

Pentru informații mai deaproape se primesc dela proprietar. (419) 2-3

La Librăria arhidicezană, Sibiu, se sălă de vânzare:

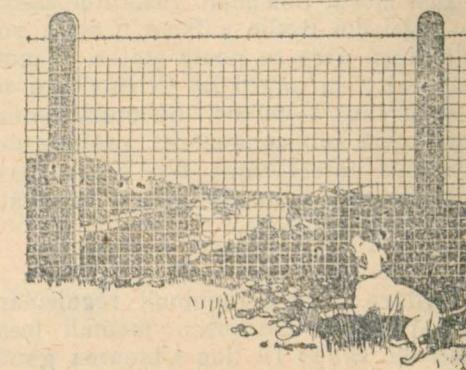
PSALTIREA
proorocului și împăratului David.

Ediția a III-a.

Prețul broșat cor. 1'60. + 20 fil porto.

Garduri colosal de ieftine.

Invenție sensațională.

Nenumărate seriori de recunoștință dovedesc perfecțunea neîntre Impletituri-Hungaria. Se face numai patentă.

mă suflată de zinc.

Prețul per metru quadrat 32 bani și mai mult.

A se comanda la singurul fabrant:

Alexandru Haidekker,
Fabrică de grătii, impletituri și gard, de sărmă.
Budapest VIII Üllői-ut 48/92.Serviciu ieftin, prompt și constiențios.
Catalog ilustrat gratuit și franco.

(387) 9-20

Aspirin.

Tabletele de Aspirin sunt la dureri de cap, măsele, reumatism, influență etc., ca alinătoare de dureri recunoscute. În foarte multe cazuri se imitează prin o marfă fără valoare. Ce să primiți veritabilele tablete de ASPIRIN, cereți aspirat-tablete de ASPIRIN, "BAYER". Un tub cu 20 buc. à 5 gr. costă 1'20 cor. Refuzati imitațiile.

(307) 8-20

Aviz:**,HOTEL BOULEVARD“**

Sub firma **Hotel Boulevard** deschidem în decursul lunii Aprilie a. c., nou ziditul hotel, pe cel mai frumos și mai frecventat loc al Sibiului, colțul străzii Ș. Gheorghe și Breter promenadă, cu restaurant elegant pentru publicul voiajor, precum și din loc.

Hotelul Boulevard e în toate părțile sale modern și elegant aranjat și oferă un aspect admirabil peste munții Carpaților! 60 camere stau cu tot confortul dorit (conduct de apă rece și caldă), calorifer și lift ascensor la dispoziția ospăților, autogara și un automobil distins la fiecare tren, care și pentru călătorii speciale să închiriază.

Restaurantul hotelului e elegant și placut și auriat sub conducerea și regia proprie a noastră.

Am primit apelul la chemarea noastră, ca să servim și mai departe ca și până acum circulaționi crescândă a străinilor. (433) 5-6

Ne vom năsiu a satisface toate dorințele reprezentante Onor. ospăților nostri, rugându-Vă pentru binevoitorul sprinț cu

toată stima:

Haydecker & Kasper.**AVIZ!**

Subscrisul aduce la cunoștință Onor. public, că am deschis în SIBIU, Str. Gării (Bahngasse) Nr. 5

Cărciumă, Hală de bere, Restaurant.

In acest local se vor găsi în tot timpul beuturi bune și curate, precum și mâncări calde și reci bine pregătite și gustoase.

Se fac abonamente pentru Onoratul public d'n Sibiu cu cele mai moderate prețuri. Rog facerăți și Vă veți convinge.

Cu toată stima: **Maxim Macarie,**
Hotelier.

(423) 11-12

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.
Turnătoria de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

In Timișoara-Fabrie

se recomandă spre pregătire clopotelor noi, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanție de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu usurnă în orice parte, înăstă ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mantuie de crepare. Cu deosebire sunt recomandate. (416) 38 52

Clopotele găurite

e invenție proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, care sunt provăzute în partea superioră — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai lățios, mai placut și cu vibrare mai voluminoasă de către clopotele turnate după sistemul vechi, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg. turnat după sistemul vechi. — Mai departe se recomandă pentru fabricarea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru prăjirea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și sprijinirea de teace de metal

Frecvențuri ilustrate gratis.

Requisite de scris

se pot procura dela

Librăria arhidicezană

Prima turnătoria de fier sibiană, mare fabrică de mașini agricole și industriale, atelier de mori și mare prăvălie de fier

Sibiu-Nagyszeben,Târgul sănătăii
Nr. 1

tămplari, dulgheri etc., cu prețurile cele mai moderate și condițiuni foarte avantajoase.

Cine are lipsă de ceva din aceste specificate obiecte, să nu cumpere dintr-alt loc până nu se va informa în prima linie la marele fabricant Wagner, atât despre calitatea acelui obiect, cât și despre prețuri și condiții.

Acesta e cel mai bun izvor de procurat marfă de primul rang și fa comăpare foarte ieftin.

Nu Vă lăsați seduși de agenți, mergeți sau scrieți în persoană la sus numita firmă. (410) 6-52

Catalogul se trimite gratis și franco.

